

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/9/2016
Identifikačné číslo spisu: 1012211078
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1012211078.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eleny Kováčovej v právnej veci navrhovateľa: Z. P., trvale bytom Y. XXX, t.č. V, A., U., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žilina, so sídlom Národná 34, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 1N 3003/12 zo dňa 07. novembra 2012, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 25Sp/10/2015-29 zo dňa 27. augusta 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25Sp/10/2015-29 zo dňa 27. augusta 2015 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 25Sp/10/2015-29 zo dňa 27. augusta 2015 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporcu č. 1N 3003/12 zo dňa 07. novembra 2012, ktorým tento podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) navrhovateľovi nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci. Odporca tak rozhodol z dôvodu, že nebola vylúčená zrejماً bezúspešnosť sporu, čím žiadateľ nesplnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc.

O trovách konania rozhodol súd s poukazom na § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

O povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok vo výške 35,- € krajský súd rozhodol podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, nakoľko tento podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Krajský súd konštatoval, že spornou otázkou v danom prípade sa stalo posúdenie zrejmej bezúspešnosti sporu vo veci navrhovateľa, ktorý požiadal o právnu pomoc. Preto posudzoval správnosť aplikácie ustanovenia § 8 v spojení s § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z.z. na daný prípad.

Uviedol, že pojem zrejmej bezúspešnosti bol v našom právnom poriadku pôvodne obsiahnutý len v ustanovení § 138 ods. 1 OSP v súvislosti s posudzovaním žiadosti účastníka o oslobodenie od súdnych poplatkov, keď OSP pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov vylučuje zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Čo je potrebné konkrétne rozumieť pod týmto pojmom OSP však neupravuje. Zákon č. 327/2005 Z.z. príkladmo uvádza, na čo je nevyhnuté prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže podmienkou pre priznanie nároku na právnu pomoc je, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Ďalej uviedol, že pri aplikácii ustanovenia § 138 OSP súdy judikovali, že o zrejmu bezúspešnosť sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovievané. Mal za to, že toto kritérium sa má zohľadňovať aj pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu v zmysle § 6 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 8 zákona č. 327/2005 Z.z.

Zároveň dal do pozornosti, že Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodol, že toto ustanovenie zaručuje každému právo, aby o každom spore o občianskych právach a záväzkoch rozhodoval súd. Právo na prístup k súdu však nie je absolútne. Podlieha implicitne prípustným obmedzeniam a štát ho upravuje predpismi, ktoré sa menia v čase a priestore v závislosti od potrieb a možností spoločnosti a jednotlivcov.

Zdôraznil, že posudzovanie splnenia zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa § 6 zákona č. 327/2005 Z.z. je v podstate vecou úvahy správneho orgánu, k čomu sa nevyžaduje vykonávanie dokazovania podľa § 120 a nasl. OSP ohľadom nároku (práva), o ktorom sa rozhoduje, resp. má rozhodovať v základnom konaní, pre ktoré sa žiada právna pomoc. Súd v preskúmvacom konaní v takomto prípade preskúmvá iba, či rozhodnutie správneho orgánu vydaného na základe správneho uváženia nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. V prejednávanej veci sú medze dané stanovenými zákonnými podmienkami pre možné poskytnutie právnej pomoci v ustanovení § 6 ods. 1 cit. zákona, vrátane podmienky, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Následne poukázal na ustanovenie § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v zmysle ktorého je správny orgán povinný odôvodniť rozhodnutie a uviesť, akú použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, ako aj akými úvahami bol vedenými pri hodnotení dôkazov. Jedná sa pritom o dôkazy smerujúce k preukázaniu splnenia podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc, k objasňovaniu skutočného stavu veci a k zisťovaniu podkladov pre rozhodnutie, pričom správny orgán vykonáva dokazovanie podľa § 32 a nasl. správneho poriadku, na použitie ktorého odkazuje § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. Preskúmaním veci súd prvého stupňa dospel k záveru, že správny orgán sa dôsledne riadil touto právnou úpravou a napadnuté rozhodnutie spĺňa požadované zákonné náležitosti. Mal za to, že odporca pri rozhodovaní svoju úvahu náležite odôvodnil.

Výslovil, že záver odporcu o bezúspešnosti sporu nemusí byť vždy súladný s následným rozhodnutím príslušného súdu, do právomocí ktorého patrí rozhodovať vo veci samej. Súd konajúci podľa tretej hlavy piatej časti OSP nenahrádza konanie tohto súdu. Správny súd posudzuje len zákonnosť rozhodnutia a postupu Centra právnej pomoci, t. j. či bolo vedené konanie v súlade s procesnými predpismi, a či bol správne aplikovaný príslušný hmotnoprávny predpis. Správne súdy teda nenahrádzajú rozhodovanie všeobecných súdov, preto ani nemôžu prejudikovať rozhodnutie všeobecného súdu vo veci, s ktorou sa žiadateľ obrátil so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci na Centrum právnej pomoci. Tak správny orgán, ako ani súd konajúci podľa piatej časti OSP nemá možnosť, vzhľadom na upravený proces, dať

jednoznačnú odpoveď, či navrhovateľ bude, alebo nebude so svojou vecou, pre ktorú žiada poskytnúť právnu pomoc, úspešný v konaní pred všeobecným súdom. Uvedené však nezabavuje správny orgán povinnosti zaoberať sa zrejmom bezúspešnosťou a v prípade, že správny orgán dospeje k záveru, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu, môže priznať žiadateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci. Vzhľadom na uvedené, rozhodnutie odporcu a ani rozhodnutie súdu v správnom súdnictve nie je rozhodnutím o tom, či vo veci, pre ktorú žiadal navrhovateľ poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, bude alebo nebude pred všeobecným súdom úspešný. Preto navrhovateľ svoj nárok na všeobecnom súde môže sám uplatniť, avšak vzhľadom na dôvody uvádzané odporcom, s rizikom neúspechu v konaní. Pokiaľ by odporca, ktorý je štátnou rozpočtovou organizáciou, v takomto prípade poskytol právnu pomoc žiadateľovi, postupoval by pri hospodárení s finančnými prostriedkami štátu v rozpore s rozpočtovými pravidlami, v zmysle ktorých musí prihliadať na hospodárnosť a ich účelné použitie.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v naznačenom smere aj postupoval, keď sa vysporiadal aj s námietkou navrhovateľa uvedenou v dovolaní, týkajúcou sa nevypočutia navrhovaných svedkov G. a J.. Nevypočutie svedkov tak, ako sa ho domáhal navrhovateľ, sa nejaví byť dôvodom pre prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ OSP. O tom, ktoré dôkazy súd vykoná, rozhoduje súd. Ak súd dospeje k záveru, že niektoré dôkazy nie sú podstatné pre posúdenie veci, alebo ak dôkazy boli vykonané už v súvislosti s iným konaním, toto sa nejaví byť dôvodom pre podanie dovolania.

Zároveň konštatoval, že v obidvoch veciach vedených na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25C/123/2007, ako aj na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5Co/83/2011 bol navrhovateľ zastúpený advokátom Mgr. Michalom Lysom. Navrhovateľ v týchto konaniach nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania napr. z toho dôvodu, že sa chce zúčastniť pojednávania osobne, pričom navrhovateľ bol zastúpený advokátom, teda súd mohol pojednávať aj v jeho neprítomnosti. Neprítomnosť navrhovateľa na pojednávaní alebo neoznámenie súdom, že pojednávanie bude posledné, alebo že dokazovanie bude skončené, sa nejaví byť dôvodom pre prípustnosť dovolania v zmysle § 237 OSP.

Proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal navrhovateľ. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na nové konanie. Namietal, že v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je bezúspešnosť sporu daná len vo vymedzených prípadoch, napríklad ak došlo k premlčaniu lehoty a pod. Tvrdil, že bezúspešnosť sporu nemožno vyvodzovať z predmetu veci, nakoľko uvedeným by došlo k prejudikovaniu podstaty sporu a súd by rozhodoval v rozpore so zákonom a právom na spravodlivý proces. Uviedol, že v opačnom prípade dochádza k odňatiu prístupu k súdu. Poukázal na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva *Lithgow vs. Spojené kráľovstvo*, *Fayed vs. Spojené kráľovstvo*, *Tolstoy Miloslavsky vs. Spojené kráľovstvo*, *Bentham vs. Holansko*, *Denmeland vs. SRN a Airey vs. Írsko*. Následne uviedol, že dovolanie je v danom prípade prípustné, o ktorej skutočnosti podľa navrhovateľa už Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol rozhodnutím sp. zn. 6Cdo/16/2012 zo dňa 12. septembra 2012. V závere odvolania zdôraznil, že nikdy sa osobnej účasti na pojednávaní nevzdal a ani s uvedeným nikdy nesúhlasil. Mal za to, že odopretie tohto jeho práva predstavuje porušenie práva na spravodlivý proces.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že trvá na svojom rozhodnutí a dôvodoch v ňom uvedených. Mal za to, že postupoval podľa zákona č. 327/2005 Z.z., keď po preskúmaní podmienok podľa § 6 cit. zákona dospel k názoru, že v pojednávanej veci navrhovateľ nespĺňa jednu z podmienok na poskytnutie právnej pomoci, nakoľko ide o zrejmu bezúspešnosť sporu. Nestotožnil sa s tvrdením navrhovateľa, že bezúspešnosť sporu je daná len vo vymedzených prípadoch napr. v prípade premlčania lehoty. Ohľadom uvedeného dal do pozornosti, že nakoľko v § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. sú kritériá posudzovania zrejmej bezúspešnosti sporu uvedené len príkladmo, môže odporca posudzovať aj iné kritériá ako tie, ktoré sú uvedené v zákone. Zdôraznil, že rozhodnutie odporcu nie je možné považovať za prejudikovanie podstaty sporu navrhovateľa. Ide o správnu úvahu odporcu, ktorý v medziach zákona posudzoval, či je

splnená jedna z podmienok na priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci, a to či v danom prípade nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Za neopodstatnenú označil odvoláciu námietku navrhovateľa, ktorý tvrdil, že sa nevzdal práva na osobnú účasť na pojednávaní a odopretie tohto práva znamená porušenie práva na spravodlivý proces. V spojitosti s uvedeným poukázal na ustanovenia § 31 a § 49 OSP, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/226/2010 zo dňa 28. septembra 2010. V závere vyjadrenia uviedol, že predmetom tohto konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ako správneho orgánu, preto mal za to, že odporca postupoval v súlade so zákonom č. 327/2005 Z.z., s Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, dostatočne a správne zistil skutkový stav a na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru, že navrhovateľ nespĺňa podmienky na poskytovanie právnej pomoci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. novembra 2017 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým ako súd prvého stupňa potvrdil rozhodnutie odporcu sp. zn. 1N 3003/12 zo dňa 07. novembra 2012, ktorým navrhovateľovi nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci. Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu a konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal s námietkami uvedenými v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup odporcu, ktorým rozhodol s konečnou platnosťou vo veci žiadosti navrhovateľa o nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z.

Podľa § 246c ods. 1, veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 OSP skonštatoval, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov §§ 250l a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je

podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v opravnom prostriedku, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250i ods. 3 OSP).

Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 OSP).

Odvolačný súd v odvolacom konaní je viazaný rozsahom odvolacích dôvodov, v rozsahu ktorých v danom prípade posudzoval, či súd prvého stupňa správne aplikoval právnu úpravu ustanovenú v zákone č. 327/2005 Z. z., ktorou zákonodarca stanovil podmienky pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.

Spornou skutočnosťou v prejednávanej veci je otázka zrejmej bezúspešnosti žiadosti navrhovateľa o priznanie nároku na právnu pomoc podľa zákona č. 327/2005 Z.z.

Z predloženého spisového materiálu vrátane administratívneho spisu a podaní navrhovateľa nesporne vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal priznania nároku na bezplatnú právnu pomoc v konaní o dovolaní, ktorým napadol rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/83/2011 zo dňa 17. apríla 2012.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak:

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Pozitívny záväzok štátu umožniť prístup k spravodlivosti i osobám materiálne znevýhodneným sa realizuje i prostredníctvom zákona č. 327/2005 Z.z., keď z ustanovenia § 1 tohto zákona vyplýva, že jeho účelom je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Štát potom sám, resp. v prevažnej miere, znáša náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. Preto je celkom namieste, aby v právnej norme stanovil podmienky, za ktorých bude takáto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť. V snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy i v prípadoch, v ktorých by nešlo o spravodlivé uplatnenie alebo bránenie práva je jednou z podmienok poskytnutia právnej pomoci skutočnosť, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu (§ 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z.z.). Samozrejme, nie je úlohou správneho orgánu prejednávať výsledok konania vo veciach podľa § 3 zákona č. 327/2005 Z.z. z vecnej stránky. Za plne opodstatnené však treba považovať oprávnenie správneho orgánu, aby skúmal, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva (šikana), alebo napr. či už zo skutkových tvrdení žiadateľa (bez potreby vykonávať dokazovanie) nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť napr. z dôvodu zániku práva uplynutím času alebo ak je v dôkaznej núdzi. Za obdobnú treba považovať i situáciu, ak žiadateľ vyvracia skutočnosti, ktoré už boli záväzne vyriešené v iných konaniach alebo ak nemôže v súdnom konaní dosiahnuť úspech z procesných dôvodov, napr. z dôvodu včasného nepodania opravného

prostriedku, resp. jeho neprípustnosti podľa procesných predpisov.

Pokiaľ ide o negatívnu podmienku „zrejma bezúspešnosť sporu“ v zmysle § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. je nevyhnutné zdôrazniť, že ide o technický pojem výlučne pre účely tohto konania, ktorý nemôže prejedikovať právne následky pre vyššie uvedené dovolacie konanie. Tento pojem je demonštratívne vymedzený pojmom „najmä“ a naznačuje taký skutkový stav veci, u ktorého odporca pri dodržaní odbornej starostlivosti pri prvotnej analýze veci postupom due diligence neodporúča vstúpiť do sporu a hradiť náklady právnej pomoci. Na túto oblasť sa vzťahuje správna úvaha odporcu, keď súd pri prieskume zákonnosti neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia v zmysle § 245 ods. 2 OSP.

Ustanovenie § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí odporca pri posudzovaní otázky zrejmej bezúspešnosti sporu prihliadať, avšak na konkrétne skutočnosti, ktoré sú v citovanom ustanovení výslovne uvedené, podľa názoru odvolacieho súdu, má prihliadať vždy. Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu je v kompetencii odporcu a závisí od okolností konkrétneho prípadu. Pri posudzovaní schopnosti žiadateľa označiť dôkazy na podporu svojich tvrdení nie je správny orgán oprávnený ich hodnotiť, to prináleží až súdu konajúcemu vo veci samej, avšak musí posúdiť, či žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci je schopný aspoň označiť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

K otázke posudzovania zrejmej bezúspešnosti sporu odporcom zaujal názor aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 253/2013-24 z 25. apríla 2013, v ktorom konštatoval, že „Posudzovanie zrejmej bezúspešnosti sporu zo strany Centra právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z. je prítom len posúdením splnenia jednej zo zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa ustanovení toho osobitného právneho predpisu, ide len o formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci ako osoby v materiálnej núdzi, čo v žiadnom prípade nie je možné stotožniť s právnym posúdením úspechu alebo neúspechu sťažovateľa v merite veci, čo výlučne patrí do právomoci všeobecného súdu, ktorý vo veci koná. Sťažovateľ mal navyše zachované právo zvoliť si sám právneho zástupcu mimo inštitútu právnej pomoci poskytovanej Centrom právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. osobám v materiálnej núdzi.“

Z vyššie uvedeného vyplýva právomoc odporcu pri analyzovaní splnenia podmienok ustanovených v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. skúmať zrejmu bezúspešnosť sporu, v rámci ktorého žiadateľ právnou pomoc žiada.

V danom prípade ako to vyplýva z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia, odporca sa dôsledne a dostatočne vysporiadaval so splnením podmienky uvedenej v § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z., či nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu vzhľadom na žiadosť o poskytnutie právnej pomoci a pripojené dovolanie, v ktorom uviedol, že podáva dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/83/2011 zo dňa 17. apríla 2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25C/123/2007 zo dňa 08. októbra 2010 a ako dôvod dovolania uviedol § 237 písm. f/ OSP, t. j. že účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Vnesené dovolacie námietky odôvodnil tým, že v konaní neboli vypočutí navrhovaní svedkovia, ako aj, že súdne konanie bolo vedené bez prítomnosti navrhovateľa, pričom súd mu neoznámil, že vo veci bude skončené dokazovanie, ani že dané pojednávanie bude v predmetnej právnej veci posledné. Odporca sa v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia podrobne a dôsledne vysporiadaval s otázkou, či vo veci sú splnené podmienky na podanie dovolania, pričom poukázal na to, že o odňatie možnosti konať pred súdom nejde v prípade, ak súd nevyhoví návrhu účastníka, ale postupuje v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, pričom zdôraznil, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Súčasne dal do pozornosti, že procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Zároveň sa odporca zaoberal aj namietanou vadou konania, ktorá mala spočívať v tom, že súdne konanie bolo vedené bez prítomnosti navrhovateľa. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že

navrhovateľ bol v konaniach, či už pred okresným súdom, ako aj pred krajským súdom zastúpený advokátom Mgr. Michalom Lysom. V spojitosti s uvedeným taktiež vyslovil, že je na samotnom účastníkovi, či využije svoje právo zúčastniť sa súdneho pojednávania. Rovnako tak poukázal aj na možnosť účastníka požiadať o odročenie pojednávania na základe odôvodnenej žiadosti.

Preto súd prvého stupňa správne uzavrel, že navrhovateľom uvádzané dôvody nezakladajú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ OSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné dodať, že pre nenaplnenie požiadavky § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z. nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zřejmá už na základe zbežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama osebe nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení odvolacích námietok navrhovateľa, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, Najvyšší súd Slovenskej republiky s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 219 ods. 1, 2 OSP rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a teda rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25Sp/10/2015-29 zo dňa 27. augusta 2015 potvrdil ako vecne a právne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že navrhovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP, § 250k ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP).

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z., Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.